

کرم شناسے پزشکی

دکتر محمدجواد غروی

استاد دانشگاه علوم پزشکی ایران

www.ketab.ir

تیمورزاده نوین

www.teimourzadehnovin.com

غروی، محمدجواد، ۱۳۳۷ - ، گردآورنده
کرم‌شناسی پزشکی / محمدجواد غروی.
تهران: تیمورزاده نوین، ۱۳۹۴.
۶۸ص: مصور(رنگی).
۹۷۸-۶۰۰-۸۰۱۰-۱۸-۰

فیبا
کتابنامه.
نمایه.
کرم‌شناسی پزشکی
کرم‌شناسی پزشکی — دستنامه‌ها
RC۱۱۹/غ۴ ۱۳۹۴
۶۴/۹۶۲
۴۱۲۸۰۴۷

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
یادداشت
موضوع
موضوع
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی

اولین کتاب ناشر دارنده تندیس دیموند در حوزه توزیع پخش کتب پزشکی در کشور

نام کتاب: کرم‌شناسی پزشکی
گردآورنده، مؤلف و مترجم: دکتر محمدجواد غروی
ناشر: تیمورزاده نوین
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۱۰-۱۸-۰
نوبت چاپ: اول زمستان ۱۴۰۳
شماره کتان: ۱۵۰۰ نسخه
طراح جلد: سیروس سلیمی خلیق
صفحه‌آراء: مریم کارگری
تصحیح: سارا محمدی فیضیان
به روز رسانی مطالب: آیدا فکری-وحید واعظی نیا
لیتوگرافی: نمونه
چاپ و صحافی: نمونه
بهاء: ۷۹۲۰۰ تومان

نشانی دفتر مرکزی: تهران، میدان ۷ تیر، ابتدای خیابان قائم مقام فر اهانی، پلاک ۳

تلفن: ۸۸ ۳۲ ۱۸ ۱۸ - ۸۸ ۳۲ ۳۱ ۳۱ - ۸۸ ۳۲ ۳۴ ۳۴

دورنگار: ۸۸ ۳۲ ۸۲ ۸۲ کد پستی: ۱۵۸۹۹

پست الکترونیکی: te.book7tir@yahoo.com

تیمورزاده نوین

۱۱	پیشگفتار
۱۳	فصل یکم
۱۳	مقدمه‌ای بر کرم‌ها و عفونت‌های کرمی
۲۱	بخش یک
۲۱	کرم‌های گرد یا حلقوی
۲۳	فصل دوم
۲۳	کرم‌های حلقوی (شکل‌شناسی، زیست‌شناسی و طبقه‌بندی)
۴۵	فصل سوم
۴۵	راسته رابدیتیدا
۴۷	استرانژیلوئیدس استرکورالیس
۵۸	استرانژیلوئیدس توارزی
۶۱	رابدیتیس
۶۳	میکرونما
۶۵	فصل چهارم
۶۵	راسته: استرانژیلیدئا
۶۷	کرم‌های قلاب‌دار
۶۹	آنکیلوستوما دئودناله
۷۶	آنکیلوستوما سیلاتیکوم
۷۸	آنکیلوستوم برازیلینس
۸۰	آنکیلوستوما کانینوم
۸۲	نکاتور امریکانوس
۹۵	ترنیدنس دیمیتوتوس
۹۸	ازوفاگوستوموم بیفارکوم
۱۰۵	مامونوگاموس لاریئرئوس
۱۰۹	تریکو سترونژیلیده
۱۱۴	استرناژیا استرناژی
۱۱۷	همونکوس کونتورتوس
۱۲۱	متاسترونژیلوس الونگاتوس
۱۲۴	آنژیوسترونژیلوس کانتونن سیس

فصل پنجم

۱۳۵	راسته: اکسوریدا
۱۳۷	اکسوریده
۱۳۸	انتروبیوس ورمیکولاریس
۱۴۷	سفاسیا اوبولاتا
۱۴۷	سفاسیا موریس

فصل ششم

۱۴۹	راسته: آسکاریدیدا
۱۵۱	فوق خانواده آسکاریدوئیده
۱۵۲	آسکاریس لومبریکوئیدس
۱۶۹	آسکاریس سرپ
۱۷۳	جنس توکسارا
۱۷۴	توکسوسارکتیس
۱۸۰	توکسوکارا تی
۱۸۵	لاگوئیل آسکاریس مینور
۱۸۸	بایلسکاریس پروسیونیس
۱۹۲	آنیزاکیز
۱۹۸	لاروهای مهاجر احشائی

فصل هفتم

۲۰۱	راسته: اسپیروریدا (۱)
۲۰۳	اسپیروریدا و دراکونکولوس
۲۰۵	دراکونکولوس مدینسیس
۲۱۶	گناتوستوما اسپینیزروم
۲۲۴	فیزالوپترا کوکازیکا
۲۲۶	تلازیا کالپیدا
۲۲۹	گونژیلونما پولکروم

فصل هشتم

۲۳۳	راسته: اسپیروریدا (۲)
۲۳۵	فوق خانواده فیلاریوئیده
۲۳۸	ووشرریا بانکروفتی

۲۵۶	بروگیا مالایی
۲۶۲	بروگیا تیموری
۲۶۵	انکوسرکا ولولوس
۲۸۰	لوا لوا
۲۸۸	جنس مانسونلا
۲۸۹	مانسونلا اُزاردی
۲۹۳	مانسونلا پرستنس
۲۹۸	مانسونلا استرپتوسرکا

فصل نهم..... ۳۰۳

۳۰۳	زیر رده: آفاسمیدیا
۳۰۵	تریوسفال
۳۱۳	تریشینلا اسپایر الیس
۳۲۶	کابازیا ریباتس
۳۲۹	کابازیا فلسینین سیس
۳۳۴	کابازیا ارفیل
۳۳۷	دیاکتوفیما رد
۳۴۱	یوستروئزلیدس
۳۴۲	کرم‌های مرمیتوئید

۳۴۳..... متمم بخش یک

۳۴۳..... فصل دهم

۳۴۳	شاخه: نماتومورفا
۳۴۵	گوردپاسه یا کرم‌های موئین

۳۴۹..... متمم بخش یک

۳۴۹..... فصل یازدهم

۳۴۹	شاخه: آکانتوسفالا
۳۵۱	شاخه آکانتوسفالا (کرم‌های خاردار)
۳۵۴	ماکاراکانتورینکوس هرودیناسئوس
۳۵۷	مونیلی فورمیس مونیلی فورمیس

۳۶۱..... منابع بخش اول

۳۷۷..... بخش دو

۳۷۷	کرم‌های پهن
-----	-------------

فصل دوازدهم ۳۷۹

کرم‌های پهن ۳۸۱

ترماتودها، نکات کلی و نرم‌تنان مهم در پزشکی ۳۸۷

زیر شاخه گاستروپودا ۴۰۱

حلزون‌های فاقد (*Slugs*) و واجد (*Snails*) صدف ۴۰۱

حلزون‌های خشکی‌زی و حلزون‌های بدون صدف ۴۰۵

فصل سیزدهم ۴۰۷

فوق خانواده: استریژنوئیدا ۴۰۷

فلوک‌های خونی ۴۰۹

شیستوزوما هماتوبیوم ۴۱۵

شیستوزوما ژاپونیکوم ۴۲۹

شیستوزوما مانتی ۴۴۲

شیستوزوما مکرکی ۴۵۲

شیستوزوما ایسپانالانو ۴۵۵

شیستوزوما بوویس ۴۶۰

شیستوزوما ماتی ۴۶۱

شیستوزوما اسپیندال ۴۶۲

شیستوزوما رودهاینی ۴۶۳

درماتیتیس سرکاریال شیتوزوما ۴۶۴

فصل چهاردهم ۴۶۷

فوق خانواده: پارامفیستوماتوئیدا ۴۶۷

واتسونیوس واتسونی ۴۶۹

گاسترودیسکونیدس هومینیس ۴۷۱

فصل پانزدهم ۴۷۳

فوق خانواده: اکینوستوماتوئیدا ۴۷۳

خانواده اکینوستوماتوئیده ۴۷۵

اکینوستوما ایلوکانوم ۴۷۶

خانواده فاسیولیده ۴۸۰

فاسیولاهپاتیکا ۴۸۱

فاسیولا ژائرنیکا ۴۸۹

فاسیولوپسیس بوسکای ۴۹۰

۴۹۶	خانواده اپیستور کیده
۴۹۷	اپیستور کیس فلینئوس
۵۰۴	کلونور کیس ساینسیس
۵۱۱	خانواده دیکروسولیده
۵۱۲	دیکروسلیوم دندریتیکوم
۵۱۷	خانواده هتروفیده
۵۱۸	هتروفیس هتروفیس
۵۲۳	متاگونیموس یوگوگاوی
۵۲۸	خانواده پاراگونیمیده
۵۲۸	پاراگونیموس وسترمانی
۵۳۸	پاراگونیموس هتروترموس
۵۳۹	پاراگونیموس هیوتونزنسیس
۵۴۰	پاراگونیموس یونالیس
۵۴۱	پاراگونیموس فلیپینسیس

فصل شانزدهم

۵۴۲ کرم‌های نواری

فصل هفدهم

۵۵۷	راسته: سودوفیلیدا
۵۵۹	کرم‌های نواری سودوفیلیده
۵۶۰	دیفیلوبوتریوم لاتوم
۵۶۹	اسپارگانوزیس
۵۷۵	دیپلوگونوفوروس گراندیس

فصل هجدهم

۵۷۷	راسته: سیکلوفیلیدا
۵۷۹	کرم‌های نواری سیکلوفیلیدا
۵۸۰	خانواده تنیده
۵۸۰	جنس تنیا
۵۸۱	تنیا ساژیناتا
۵۹۰	تنیا سولیوم
۵۹۶	سیستی سرکوس ریموسوس
۶۰۱	تنیا تنیافورمیس

٦٠٢	تنیا کراسی سپس
٦٠٤	تنیا مولتی سپس
٦٠٦	تنیا سریالیس
٦٠٧	تنیا برائونی
٦٠٨	تنیا گلو مراتا
٦٠٩	سنوروزیس
٦١٢	جنس: اکینو کو کوس
٦١٣	اکینو کو کوس گرانولوزوس
٦٢٧	اکینو کو کوس مولتی لوکولاریس
٦٣٣	اکینو کو کوس وزلی
٦٣٦	اکینو کو کوس الیگار توس
٦٣٨	خانواده: ریستئید
٦٣٩	خانواده: دیلیس
٦٣٩	دییلیس: کاننوم
٦٤٤	خانواده: هایمنولیپیئیده
٦٤٤	هیمنولیپس نانا
٦٥١	هیمنولیپس دیمینوتا
٦٥٥	خانواده: آنوپلوسفالیده
٦٥٥	برتیلا استودی
٦٥٧	برتیلا ماکروناتا
٦٥٩	خانواده: داوینیده
٦٥٩	رایلتینیا سلنسپس

٦٦٢ منابع بخش دوم

٦٧٧ لیست اعلام

برنام آنکد تاب مستوری نذارو

پیشگفتار

آخرین خبر پزشکی این بود: "۳ دانشمند انگل شناس جهان برندگان جایزه نوبل پزشکی در سال ۲۰۱۵ شدند". خبر هرچند کوتاه بود ولی منجر به هیجانی عمیق و انگیزه‌ای سرشار از شغف شد، شور نگارش پیشگفتار را در من به سمت ذکر اهمیت بیماری‌های انگلی در جهان هدایت کرد.

واقعیت این است که بیماری‌های ناشی از انگل‌ها قرن‌های متمادی است که مشکل جدی بشریت است و به‌طور خاص مناطق فقیرنشین جهان بشدت تحت تاثیر انگل‌ها، سلامتی و خوشی خود را از دست می‌دهند.

هنوز بیماری‌های کرمی منتقله توسط آب، خاک، سبزیجات و غذا بیش از ۲ میلیارد نفر را در سطح جهان مضطرب و گریان می‌کند، نزدیک به یک میلیارد نفر در معرض خطر بیماری‌های کرمی منتقله توسط حشرات ناخوشوار هستند و حدود ۶۰۰ میلیون نفر در سراسر دنیا در برابر خطر بیماری‌هایی قرار دارند که میزبان انسان است و آن‌ها حاملین آن‌ها است.

متأسفانه همجواری با حیوانات آلوده علاوه بر اینکه موجب آسیب به حیوان و لطمه‌های جبران‌ناپذیر اقتصادی می‌شود، خطر ابتلا را در انسان چندین برابر افزایش می‌دهد. این گرفتاری به‌ویژه در بیماری‌های انگلی مشترک انسان و دام به‌وضوح قابل مشاهده است، هنوز در مناطق آندمیک جهان از هر یک میلیون نفر ۵۰۰ نفر به هیداتیوز مبتلا می‌شوند. این رقم در احشام آمریکای جنوبی به ۲۵٪ موارد حیوانات ذبح شده می‌رسد.

علیرغم این همه ناخوشی‌ها و امواج ناامیدکننده‌ای که بشریت را مقهور چرخه کارزار دیرینه خود با انگل‌ها نموده است، بارقه‌های امید و چاره‌جویی این بار درخشان‌تر و پر تلاؤ تر گشته‌اند. تلاؤ این مدال پرافتخار بر سینه برندگان نوبل سال ۲۰۱۵ گواه این مدعاست چرا که آن‌ها توانستند با توسعه در بهبود روش‌های درمانی مسیر صحیح علاج بیماری‌های مرگ‌آفرین را متحول و دگرگون نمایند.

Ivermectin ۸۰ ساله با داروی *Satoshi Omura* و ۸۵ ساله *William C.Campbell*

و مشتقات موثر آن توانستند کمک بزرگی به کاهش و سیر نزولی فیلاریازیس و همچنین تعداد

زیادی از نماتودها نمایند.

Youyou Tu ۸۵ ساله نیز با کشف داروی *Artemisinin* توانست به‌طور چشمگیری مبتلایان به مالاریا را درمان کند و جمعیت بیماران را کاهش دهد.

امید است با شناخت عمیق‌تر و اصولی‌تری که نسبت به این بیماری‌های جان کاه و طاقت‌فرسا پیدا خواهیم کرد راه ارتقا سلامتی بشریت را هموار و هموارتر نماییم.

در کتاب حاضر که خمیر مایه آن از منابع مختلف جهانی است سعی شده است در حد نیاز و تقاضای دانشجویان عزیز رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی و سایر علوم مرتبط پایه پزشکی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای انگل‌شناسی مطالب ضروری **کرم‌شناسی پزشکی** ارائه شود. اهمیت، شکل‌شناسی، بیماری‌شناسی، تشخیص، درمان، ایمنی‌شناسی، کنترل و مبارزه و نکات اساسی چرخه زندگی ایدئوپلوزی کرم‌های حائز اهمیت در انگل‌شناسی پزشکی نکات مورد توجه و تمرکز کتاب حاضر است.

در گردآوری مطالب جدید، تحقیق، مقابله خوانی و ارائه آخرین دستاوردهای این علم، همکاران و دانشجویان بسیار عزیزی به من کمک نمودند که در صدر آن‌ها سرکار خانم دکتر شهره علیزاده شرق عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی و خانم‌ها سارا محمدی فیضیان، آیدا فکری و آقای وحید واعظی‌نیا، دانشجویان رشته علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی ایران بوده‌اند که بدین‌وسیله از آن‌ها نهایت سپاس و قدردانی خود را اعلام می‌دارم.

بر خود فرض می‌دانم از صبر و بردباری همسر و فرزندانم که در پایان طولانی از اوقات مربوط به آن‌ها را صرف تألیف کتاب حاضر نمودم تشکر و تقدیر به عمل آورم.

در پایان ضمن قدردانی از کلیه اساتید بزرگوار، سروران، دانشجویان و نشر پژوهان ارجمند تقاضا می‌کنم بر من منت نهند با ارائه نقطه نظرات ارشادی خود مرا بهرمنده سازند.

دکتر محمدجواد غروی

استاد دانشگاه علوم پزشکی ایران